

Опис освітнього компонента

	Література української діаспори
Факультет	історичної та філологічної освіти
Кафедра	української і зарубіжної літератури та українознавства
Загальний обсяг освітнього компонента	3 кредити ЄКТС / 90 годин
Семестр вивчення освітнього компонента	6
Розподіл обсягу за формами здобуття освіти:	Денна форма: лекцій – 14 годин, практичних / семінарських – 16 годин, самостійної роботи – 60 годин.
	Заочна форма: лекцій – 4 годин, практичних / семінарських – 6 годин, самостійної роботи – 80 годин
	Дистанційна форма: лекцій – годин, практичних / семінарських – годин, самостійної роботи – годин.
Мета освітнього компонента	ознайомлення з творчістю письменників українського зарубіжжя, забезпечення розуміння закономірностей розвитку літератури діаспори ХХ століття та формування цілісного уявлення про український літературний процес загалом
Компетентності, що формуються	Загальні компетентності: Розуміння ролі діаспори у збереженні національної ідентичності. Здатність цінувати українську культуру в глобальному контексті. Навички аналізу складних історико-літературних та політичних процесів. Здатність самостійно шукати, аналізувати та систематизувати інформацію. Вміння чітко аргументувати власну думку в усній та письмовій формах. Спеціальні компетентності: Уміння аналізувати специфіку художніх творів еміграційних авторів. Здатність пов'язувати літературні явища з історичними хвилями еміграції. Навички порівняння творчості митців материкової України та зарубіжжя. Оцінка взаємодії української діаспорної літератури з європейським модернізмом. Розуміння специфіки мемуаристики, епістолярію та історіософської прози діаспори. Володіння понятійним апаратом (етноцентризм, ностальгійний дискурс, асиміляція).

Програмні результати навчання	Вивчення ОК дасть змогу: орієнтуватися в історико-культурних передумовах, причинах та хронологічних межах хвиль української еміграції; знати ключові теоретичні поняття курсу (естетика МУРу, віталізм «пражан», модернізм Нью-Йоркської групи, ностальгійний дискурс); усвідомлювати естетичну та ідеологічну специфіку творчості репрезентативних авторів (Є. Маланюка, І. Багряного, У. Самчука, В. Домонтовича, Е. Андіївської); розуміти роль діаспори у збереженні та трансляції української культурної спадщини в часи радянського тоталітаризму; проводити текстологічний, художній та контекстуальний аналіз знакових творів літератури українського зарубіжжя; порівнювати (компаративний метод) стилеві тенденції в літературі діаспори та материкової України відповідних періодів; виявляти зв'язок між західноєвропейськими чи американськими модерністськими течіями та художніми пошуками діаспорних авторів; працювати з епістолярною спадщиною, мемуарами та тогочасною періодикою як важливими джерелами літературного процесу; дискутувати, аргументувати власну наукову позицію щодо оцінки творчості письменників-емігрантів в усній та письмовій формах; інтегрувати набуті знання про діаспору у загальний контекст вивчення історії української літератури ХХ–ХХІ століть; самостійно шукати, критично оцінювати та систематизувати маловідомі чи архівні літературні матеріали зарубіжжя; використовувати знання художнього досвіду діаспори для популяризації української культури в сучасному просторі.
Зміст освітнього компонента	Феномен української діаспорної літератури. Причини та хвилі еміграції. Поняття «материкова» та «діаспорна» література. Проблема збереження національної ідентичності в іншомовному середовищі. Перша та друга хвилі еміграції (кінець ХІХ ст. – міжвоєнний період). Літературне життя в Подєбрадах, Празі та Варшаві. Преромантичні та модерністські тенденції (С. Черкасенко, М. Чирський). Феномен «Празької школи» української поезії. Історіософія, волюнтаризм та неоромантизм «пражан». Творчість Олега Ольжича (збірки «Рінь», «Вежі»). Поезія

	Олени Теліги («Душа на сторожі»). Віталізм та героїка Юрія Липи. Поетичний космос Євгена Маланюка. Культурно-літературне життя в таборах ДП (переміщених осіб). Організація МУР (Мистецький Український Рух): маніфести, дискусії про «велику літературу». Творчість Івана Багряного. Роман «Тигролови» як пригодницький епос. Романи «Сад Гетсиманський» та «Огненне коло». Прозайки МУРу та «таборового періоду». Інтелектуальна проза В. Домонтовича (В. Петрова) («Без ґрунту», «Доктор Серафікус»). Екзистенційні мотиви у творчості Ігоря Костецького. Монументальна проза Уласа Самчука (трилогія «Волинь», роман «Марія»). Нью-Йоркська група поетів. Авангард, сюрреалізм та відмова від заангажованості. Творчість Богдана Рубчака, Богдана Бойчука, Юрія Тарнавського, Емми Андієвської (її сюрреалістичні романи та казки). Поетичний світ Віри Вовк та Патриції Килини. Українська література Канади та США. Діяльність ОУП «Слово». Творчість Тодося Осьмачки («Старший боярин», «План до доктора»). Поетична спадщина Василя Барки (роман «Жовтий князь» як перший твір про Голодомор). Літературний процес в Австралії та країнах Південної Америки. Особливості формування українських осередків. Творчість Дмитра Нитченка (Чуба), Борислава Секрети, Зої Когут. Взаємодія з місцевими культурами. Четверта («заробітчанська») хвиля еміграції (кінець ХХ – початок ХХІ ст.). Сучасна українська література за кордоном. Творчість авторів, що живуть у Європі та США (О. Луцишина, В. Амеліна, сучасні поетичні антології). Інтеграція діаспорного досвіду в сучасний літпроцес України.
Пререквізити (за необхідності)	